

Tekstil

12

ČASOPIS ZA TEKSTILNU TEHNOLOGIJU I KONFEKCIJU
ZEITSCHRIFT FÜR TEXTILTECHNOLOGIE UND BEKLEIDUNGSTECHNIK
PERIODICAL OF TEXTILE AND READY MADE CLOTHING TECHNOLOGY

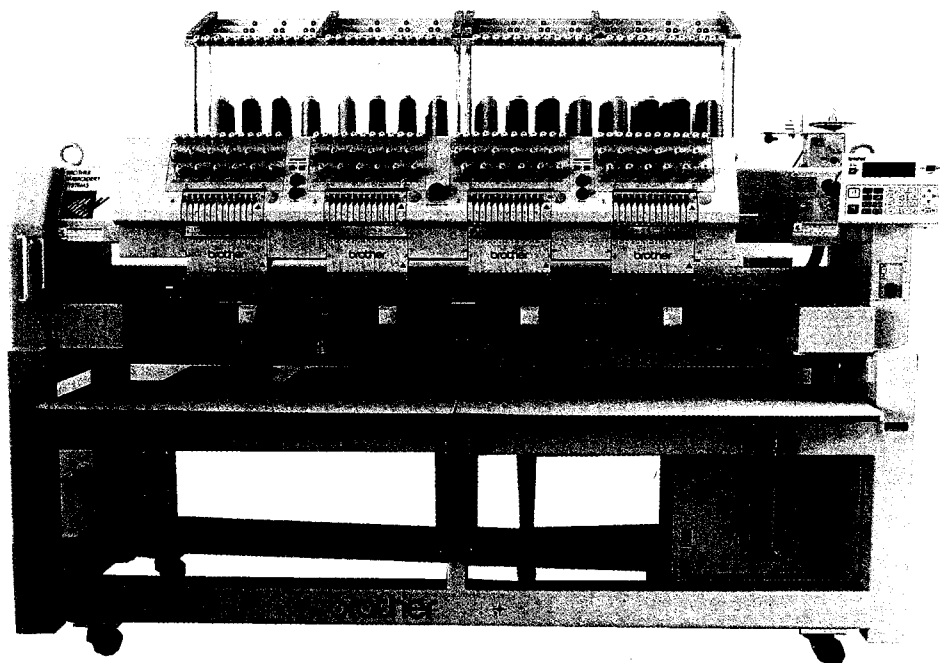
Vol. 53

Zagreb, December 2004

No. 12

Generalno zastupstvo za
Austriju, Sloveniju, Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu

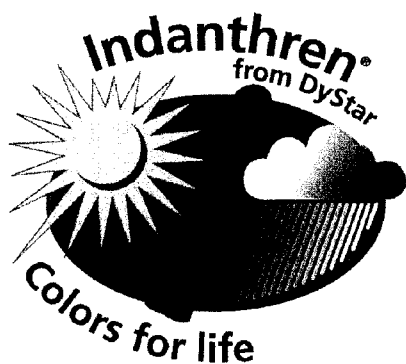
Brother Nähtechnik Austria GmbH, A - 8041 Graz

Voditelj prodaje: Miroslav Bertosa

GSM: +43 / 664 / 2 409 900

Fax: +43 / 316 / 409 300

E-Mail: office@naehtechnik.at

Sl.5 Zaštitni znak Indanthren

Kvaliteta tekstilnih proizvoda obojadisanih Indanthren bojilima također je jedinstvena. Više od stoljeća Indanthren bojila tvrtke DyStar daju maksimalnu pouzdanost i postojanost nijanse i ispunjavaju zahtjeve

visoke postojanosti koje određuje tekstilna industrija.

Indanthren zaštitni znak, sl.5 je simbol za vrhunsku kvalitetu. Indanthren bojila iz tvrtke DyStar osigurava maksimalno povjerenje u obojenje na mješavinama od PA/celuloze i pomaže ostvariti sve veće zahtjeve koje postavljaju međunarodne tekstilne tvrtke i proizvođači radne odjeće. Bojila imaju vrlo veliku postojanost u mokrom i vrlo dobru postojanost na ponovljena pranja i pranja na temperaturi kuhanja. Također imaju dobru transpiraciju, postojanost na svjetlo i vrlo veliku postojanost na svjetlo kod svijetlih nijansi. Indanthren bojila imaju sve veću ulogu glede ekološke prihvatljivosti: ona su bez

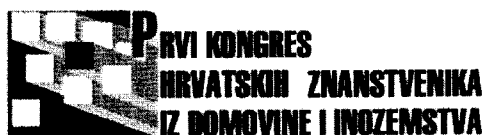
teških metala i ispunjavaju tehničke specifikacije koje određuju najvažniji ekološki standardi kao što je Öko Tex Standard 100.

Zaključak

Pad-dry pad-steam bojadisanje Indanthren bojilima je ekonomičan postupak kontinuiranog bojadisanja mješavina od PA i celuloznih vlakana. Indanthren bojila daju vrhunsku pouzdanost kod prerade i osiguravaju ponovljivost obojenja, omogućujući ekonomično bojadisanje. Istodobno, Indanthren bojila ispunjavaju ekološke uvjete i stroge uvjete postojanosti koje određuje međunarodna tekstilna industrija.

(Preveo M. Horvatić)

Prvi kongres hrvatskih znanstvenika iz domovine i inozemstva, Zagreb-Vukovar

Prof.dr.sc. **Darko Ujević**, dipl.ing.

Tekstilno- tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Zavod za odjevnu tehnologiju, Zagreb

e-mail: darko.ujevic@tff.hr

Prikaz

1. Uvod

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske od 15. do 19. studenoga 2004. god. vrlo je uspješno, s velikim odazivom znanstvenika, organiziralo **Prvi kongres hrvatskih znanstvenika iz domovine i inozemstva**, odnosno susret znanstvenika hrvatskog podrijetla koji žive i rade diljem svijeta, s koleg(ic)ama iz domovine. Kongres je organiziran s ciljem davanja željenih smjernica razvoja znanosti i gospodarstva u Hrvatskoj te međusobnog informiranja i poveziva-

nja, što je u ovom vremenu hrvatskog približavanja EU vrlo bitno i to je više puta istaknuto u radu kongresa, kako u Zagrebu tako i u Vukovaru.

Kongres je započeo s registracijom znanstvenih novaka u prostorijama Akademije tehničkih znanosti Hrvatske (HATZ), a registracija sudionika u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici.

Odaziv znanstvenika iz domovine bio je zaista velik, a iz inozemstva je došlo čak oko 150 znanstvenika hrvatskog podrijetla iz 17 zemalja.

2. Prvi dio Kongresa

Prvi radni dio Kongresa održan je u hotelu "Opera" u Zagrebu. Na otvaranju su pozdravne riječi uputili: doc.dr.sc. **Dragan Primorac**, ministar MZOŠ, predsjednik Vlade RH dr.sc. **Ivo Sanader** koji je ujedno i otvorio Kongres, predsjednik Hrvatskog sabora **Vladimir Šeks** i predsjednik RH **Stjepan Mesić**.

Strategiju razvoja znanosti u Hrvatskoj u svom plenarnom referatu iznio je ministar D. Primorac. S nizom primjera prezentirao je trenut-

no stanje i pravce razvoja koje usmjerava i vodi MZOŠ. Skup je upoznao s nizom pokrenutih projekata, ističući pritom i važnost tehnoloških (TEST) projekata, kao i novim mogućnostima koje se pružaju znanstvenoj zajednici otkako je Hrvatska zemlja kandidat EU. Referat je završio konstatacijom i uvjerenjem kako nakon ovog Kongresa ništa neće biti isto, te pozvao znanstvenike na veće povezivanje s gospodarskim subjektima.

“Jedinstvo uz pomoć znanja” naziv je trajnog programa s kojim će se uz pomoć sudionika Kongresa pokretati suradnja i kreativno stvarati razne znanstvene, tehnološke, gospodarske i međunarodne projekte. U više referata istaknut je i niz novih mogućnosti koje se nude našim znanstvenicima u suradnji sa znanstvenicima hrvatskog podrijetla koji žive u inozemstvu. Kao jedan od daljnjih primjera istaknut je način sudjelovanja u Šestom okvirnom programu. Tako RH već 2005. godine iz statusa “treće zemlje”, nakon potpisivanja Sporazuma o znanstvenoj suradnji s EU, stječe status punopravnog člana, čime se hrvatskim znanstvenicima otvara neograničeni pristup financijskoj podršci. Bilo je govora i o značenju novoosnovane Zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj kao i o značenju tehnoloških projekata i njihovoj direktnoj primjenjivosti u sektoru privrede. Nakon završetka plenarnih predavanja, nastavljen je rad po sekcijama. U nastavku se daje kraći osvrt na rad tehničke sekcije.

2.1. Sekcija Tehničke znanosti

Moderator ove sekcije bio je prof.dr.sc. **Juraj Božičević**, a voditelji sekcije prof.dr.sc. **Ivica Crnković** i prof.dr.sc. **Darko Stipančević**. U knjizi sažetaka istaknuta je kompleksnost područja tehničkih znanosti. Tehničke znanosti imaju daleko najviše znanstvenih polja (ukupno 15) i znanstvenih grana (ukupno 61) te obuhvaćaju cijeli niz vrlo različitih aktivnosti koje

imaju i različite ciljeve i različitu tradiciju i različite znanstvene metode. Utjecaj tehničkih znanosti na naš svakodnevni život je velik, pa zato tehničke znanosti i imaju posebno mjesto u razvojno-istraživačkim, a posebno u tehnološkim projektima svake zemlje. Kao dugoročni cilj voditelji su istaknuli uključivanje Hrvatske u svjetsku “burzu” znanstveno-istraživačkih kadrova. Za sada smo u nju uključeni kao izvorište kadrova, kao zemlja koja na svjetsko tržište daje kadrove obrazovane u Hrvatskoj. Pred nama u budućnosti treba biti pokušaj realizacije obrnutog procesa. Dakle, pokušaj uključivanja Hrvatske u tu znanstveno-istraživačku burzu kadrova kao zemlje korisnice tih kadrova. Pred nama su pokušaji da se kretanje znanstvenika obrne, te da jednog dana (ne u dalekoj budućnosti) u Hrvatskoj imamo i znanstvenike iz dijaspore, koji će zajedno s nama raditi na zadacima njenog napretka, na zadacima unapređenja obrazovanja, znanosti i gospodarstva RH.

Usporedno s plenarnim sjednicama znanstveni novaci su prikazali poster s međunarodnih skupova, posebno po sekcijama: Prirodne znanosti, Tehničke znanosti, Biomedicina zdravlje, Društvene znanosti, Humanističke znanosti i Biotehničke znanosti.

Od Organizacijskog odbora Kongresa ovu obvezu preuzela je Akademija tehničkih znanosti Hrvatske. Tiskan je I. i II. dio Zbornika sažetaka postera znanstvenika novaka izlaganih u inozemstvu 2002., 2003. i 2004. godine. Poster su prikazani u utorak 16. studenoga u dvoranama Tuškanac i Maksimir u hotelu “Opera”. Cilj ove značajne aktivnosti bio je da se znanstvenici iz domovine i inozemstva upoznaju s novijim rezultatima istraživanja, a koji su u obliku postera prikazani na skupovima u inozemstvu u prethodno navedenom vremenskom razdoblju. Zbornik sažetaka bio je predmet intenzivnog

zanimanja sudionika Kongresa u Zagrebu i u Vukovaru, a sadrži uz uvodne napomene, sekcije (prije spomenute), kazalo prema voditeljima projekta, znanstvenim novcima te zemljama u kojima su radovi prikazani. U okviru kongresnih materijala nalazila se prva knjiga sa strateškim sustavskim programom izgradnje domišljene suradnje domovinske i iseljene Hrvatske: Jedinstvo uz pomoć znanja (Unity through knowledge) autora: prof.dr.sc. **Juraja Božičevića**, dr.sc. **Harvoja Zorca** i dr.sc. **Damira Vučine** u izdanju Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Projekti se namjeravaju ostvariti uz potporu Međunarodne banke za obnovu i razvoj (Svjetske banke). U prilogu ovog izdanja dat je upitnik A (Questionnaire A) koji bi trebao omogućiti precizniju analizu znanstvenih potencijala u hrvatskoj dijaspori te razmišljanja znanstvenika iz dijaspore o različitim suvremenim aspektima hrvatskog društva i njegovog svekolikog razvitka. Osim sudionika Kongresa iz dijaspore anketa će se primijeniti i na drugim znanstvenicima koji nisu mogli nazočiti Kongresu, i to putem Interneta.

Od znanstvenika s Tekstilno-tehnološkog fakulteta u radu je sudjelovala prof.dr.sc. **Ana Marija Grančarić** sa šest sažetaka postera, od kojih je jedan prezentirala **Anita Tarbuk**, dipl.ing. Prof.dr.sc. **Dubravko Rogale** i prof.dr.sc. **Zvonko Dragčević** također su sudjelovali, a poster je prezentirala mr.sc. **Anica Hursa**.

Oba zbornika bit će, prema prethodnim najavama, dostupni i na CD-u za jednostavnije pretraživanje.

2.2. Gospodarski forum

U okviru Kongresa održan je i Gospodarski forum kao simbioza buduće čvršće i sveobuhvatnije povezanosti znanosti i gospodarstva. Moderator je bio prof.dr.sc. **Pavo Barišić** i predsjednik Hrvatske gospodarske komore **Nadan Vidošević**:

- Predsjednik "Microsoft Jugoistočna Europa", **Goran Radman**,
- Predsjednik Uprave tvrtke "Končar", **Darinko Bago**,
- Direktor tvrtke "Pliva" i predsjednik Nacionalnog vijeća za konkurentnost, **Željko Čović**,
- Predsjednik Uprave "Privredna banka", **Božo Prka**,
- Predsjednik Uprave tvrtke "INA-Industrija nafte", **Tomislav Dražević**,
- Stariji izvršni potpredsjednik za tehnologiju, istraživanje i razvoj koncerna "Agrokor", **Ante Todorčić**.

Kao rezime može se zaključiti sljedeće: Istaknuto je značenje transfera tehnologija, bržeg unapređenja proizvodnih procesa u RH kao jednog od načina da održimo korak sa srednje razvijenim zemljama i ulaganja u znanost i obrazovanje. Znanje i vještine zaposlenika su preduvjeti stvaranja održive konkurentne prednosti. Istaknuta je potreba internacionalizacije poslovanja i stvaranja snažne marke proizvoda. Kao jednu od trajnih deviza predstavnika Podravke istaknuo bih sljedeću misao: "Biti poseban u marketingu, istraživanju i razvoju, proizvodnji i distribuciji i pri tome osvojiti srce potrošača", uz osobnu konstataciju da ta misao treba biti i može biti primjenjiva u mnogim industrijskim granama.

3. Drugi dio kongresa

Nakon dolaska u herojski grad Vukovar znanstvenicima je priređen izuzetan doček ispred djelomično renoviranog dvorca "Eltz", a nakon toga odmah je nastavljen rad po sekcijama.

Moderator sekcije tehničkih znanosti prof.dr.sc. **Juraj Božičević** posebno je istaknuo važnost i postignuća koja se odvijaju pod pokroviteljstvom MZOŠ. Osobito je naglasio značenje tehnoloških projekata, a kao jedan od nekoliko

značajnijih je istaknuo složeni tehnološki istraživački razvojni projekt "Hrvatski antropometrijski sustav".

S Tekstilno-tehnološkog fakulteta s radom u obliku postera sudjelovao je prof.dr.sc. **Darko Ujević** i **Renata Hrženjak**, dipl.ing.

Prof.dr.sc. **Marija Žager** i prof.dr.sc. **Ivica Crnković** predstavili su zanimljiv informatičko virtualni projekt koji povezuje šest dislociranih zemalja veoma različite tehnološke razine. U Hrvatskoj je konačno prepoznata uloga informacijske i komunikacijske tehnologije i tijekom posljednjih godina se o njezinu promicanju vodi sustavna briga. O važnosti ove tehnologije govorio je akademik prof.dr.sc. **Leo Budin** na temu: Informacijska i komunikacijska tehnologija u Hrvatskom školstvu i znanosti. Kao jedan od prioriteta istaknuta je potreba osnivanja Veleučilišnog studija u Vukovaru, kao i veće povezivanje hrvatskih znanstvenika iz domovine i inozemstva. Istaknuto je značenje povećanja suradnje između znanosti i privrede, kao i brže komercijalizacije znanstvenih rezultata. Govorilo se o trendu internacionalizacije projekata i o potrebi aktivnijeg sudjelovanja mladih znanstvenika. Mnogi dobri rezultati mogu se postići relativno jednostavnim aktivnostima. Hrvatska treba više nego ikad znanstvenike koji znaju realizirati znanstvene i tehnološke projekte.

Ujutro 18. studenoga sudionici Kongresa s velikim brojem građana Vukovara i iz svih Hrvatskih krajeva te inozemstva okupili su se ispred legendarne Vukovarske bolnice koja je ispisala mnoge krvave sudbine tijekom Domovinskog rata, radi sudjelovanja u Svečanom mimohodu do novog Vukovarskog groblja. Na licima mnogih sudionika oslikavao se ponos i čast biti sudionikom mimohoda na tragičan dan pada herojskog grada Vukovara.

4. Potpisivanje zajedničke Deklaracije i zaključci

Okupivši preko tisuću znanstvenika i znanstvenih novaka iz svih znanstvenih područja, kao i predstavnike gospodarskog, političkog i vjerskog života u Hrvatskoj, Kongres je postigao postavljeni cilj. Kroz brojna predavanja, rasprave i dogovore konkretizirali su se oblici i ciljevi zajedničke znanstvene suradnje kao vrijedni doprinosi strategiji razvoja znanosti i gospodarstva.

Na kraju radnog dana u hotelu "Kunjevci" u Vinkovcima izviješće su podnijeli voditelji pojedinih sekcija. Također je obavljeno donošenje i proglašenje Deklaracije uz predsjedavanje predsjednika HAZU-a, akademika prof.dr.sc. **Milana Moguš**, predsjednice Rektorskog zbora prof.dr.sc. **Gordane Kralik**, ministra znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske doc.dr.sc. **Dragana Primorca**.

Na kraju je istaknuto veliko značenje Prvog kongresa hrvatskih znanstvenika iz domovine i inozemstva koji je pobudio golem interes i izvan RH. Ostvareni su mnogi značajni kontakti, razmijenjene su korisne informacije, mnogi znanstvenici su dobili puniju predodžbu o znanstvenim i istraživačkim projektima u svijetu. Sudionici skupa su složni da se s realizacijom zaključaka treba krenuti čim prije jer Hrvatska nema vremena za daljnje znanstveno zaostajanje. Kongres je sigurno opravdao svrhu, a dato je i obećanje da će biti tiskan i Zbornik radova. Prvi kongres hrvatskih znanstvenika iz domovine i inozemstva bio je prilika da jedni i drugi tijekom izlaganja i druženja u akademskoj "brain atmosferi" iznesu svoja viđenja moguće međusobne suradnje. Ovaj osvrt zaključio bih konstatacijom da naša zemlja ubuduće ne smije biti rasadnik nego voćnjak kadrova.